

**FOGLALAT:** Magyarország és Erdély (kinevezések; nádorunk ő fens. utazása; művészeti egyesület és műkiállítás; a pesti ref. paplak építésére adandó tánczvizigalom napja; magyar nyugpénztintezeti gyűlés; Turóc-megye: vegyesházassági törvénykezés, a besztercebányai püspök e miatti folyamodása, tureseki sérelem, rokoni osztály, népességi adatok, pozsonyi panszláv garázdaság, stubnyai fürdő, 's a t.; Tolna-megye: főjegyző kineveztetése, 's megyei óvás, a husár-esökkentés, időjárat, műzi tűz, 's a t.; részvények 's részvényes vállalatok ügye hazánkban; Győr város tisztújítási névsora: a falusi névjegyzők ügyében; 's a t.) Spanyolország (gyámsági ügy; költségvetés; pénzhány; 's a t.) Anglia (a választási siker a miniszterekre nem igen kedvező, de utóbb kissé javul; 's a t.) Franciaország. Heine beteg, Ben Aissa fiának ellenmondása; Duclos elítéltetése; 's a t.) Oroszország (a seregmozgás Lengyelországban megszűnt; 's a t.) Külföldi elegyhír. —

### Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. ktr. Feis. Stürmer Bertalan báró, cs. k. internuciust 's felhatalmazott ministert a török udvarnál sz. István - rend középkeresztjével díszíteni, Péchy Ambrus sáros-megyei t. bíró a' tiszáninneri ker. tábla ülnökévé kinevezni, a' magyar királyi országos építészeti főigazgató-ságnál az első igazgatói segéd megüült hivatalára Zelenka Lajos ugyanottani harmadik segédet, ennek helyére pedig Berger Lajos korvátországi igazgató mérnököt alkalmazni, Uray Bálintot, Szatmár-megye volt másodalispánját, kir. tanácsos czimrel felruházni 's Lóczy Sándor ó-gradiskai harminczad- és só-árszedőt gyengélkedő egészsége miatt ideigleni nyugalomba helyezni legkegy. méltóztatott.

A' nm. m. kir. udv. Kamra a' buccarii só- és harminczad-hivatalnál megüült ellenőrségre Kerner János portorei harminczadost, a' mehádiai só-hivatalnál megüült ellenőrségre pedig Szlávik József sómázsamestert alkalmazá.

(Nádorunk ő fens. utazása.) Az aldunai vidékről visszatérte közben nádorunk ő fens. jun. 23ikán Karánsebesről 8 mérföldnyi területet téven, Hofmann és Maderspach ruszkbergi bányáit és hámarait méltóztatott megtekinteni, 's a' vállalkozók mindent elkövettek a' magas vendég illő 's ünnepélyes fogadtatására. Említést érdemel a' romai modoru diadalpau öntöttvasból; 8 gyönyörű magas oszlopon széles erkélyzet nyugvók, melyben 6 bányászöltönyű egyed paizsokat tartott, miken az e' bányákban találtató ércfajok valának jelképezve, a' 7ik férfi pedig az oszlopok legmagasbikán Magyarország nemzeti zászlaját lobogtatá. Este 600 bányaművelő pompás fáklyakörrel díszelge ő fens. szállása előtt. Másnap a' bányák és hámarok minden egyes részreit megtekinteni 's magas tetszésit nyilvánítani méltóztatott ő fens. azon megjegyzéssel, hogy illy tökéletes rendezettségü vállolathoz méltán szerencsét kívánhatnak magoknak a' tulajdonosak. 24ikén délután utját tovább folytatá a' magas vendég, 's a' bányászok nem győzték csodálni azon legnagyobb aprószerüséggel pontos bányászisméreteket, melyek ő fens. megjegyzéseiből kiténtek. Arad is szerencsés volt ő fens. látogatásának örvendhetni, miután e' szerencsét már 20 év óta nem élvezheté. Ő fens. ugyanis jun. 25ikén est 8 órakor érkezett fényes tisztelgő kísérettel Aradra, hol Forray-Brunszvik gr. nő palotájában szállott meg a' nép legzajosb örömelei közt. 26ikán számos hódoló küldöttség vala szerencsés ő fens. elibe járulhatni, miket 40 terítékű lakomában méltóztatott részesíteni. 25ikén 's 26ikán este az egész város pompás kivilágításban ragyogott; egyedül a' megyeházon és sz. háromsági oszlopon 8ezer lámpa fénylett. 27ikén reggel, katonai egyházi díszelgés után Kis-Jenő felé folytatá utját a' magas vendég, Arad lakosinak áldásától követve. Kis-Jenőt hallomás szerint, jul. 12ikén vala elhagyandó ő fens. Mezőhegyes megszemlélte után Jászberény felé jul. 16ika táján Budára visszaérkezendő. —

A' pesti művészeti egyesület ujjolag tisztelettel és sürgetőleg kéri és szólítja fel mind azon t. cz. hazafiakat, kik aláírásgyűjtés végett ivatek valának szivesek elfogadni: méltóztatassanak az aláírási-ivatek az illető részvénydíjakkal együtt egyesületi pénztárnok 's műáros Wágner József urhoz (szervitater, gr. Telekiház) legfőbb f. évi aug. 10keig, mint a' műkiállítás berekesztési napjaig, beküldeni; minthogy az egyesület által vásárlandó képeknek sorshuzás újáni kijátszásánál a' t. cz. aláírók közül csak azok részvényei (a' három évre aláírtaké 2, az egy éves tagoké 1 számmal) fognak játszhatni, kik a' fenkitűzött határnapig egyesületi pénztárnok urnál, mint egyesületi tagok bejegyeztetvők 's egyszersmind részvénydíjajkat lefizették. Az igazgató választmány megbiztábul Szekrényesy Dániel egyes. titoknak.

A' pesti ref. paplak javára adandó tánczvizigalom, közbejött akadályok, nevezetesen: a' nyereségi darabok be nem érkezése miatt, e' folyóévi november 14re halasztott. A' mai napig megajánlatott — örvendve nyilváníthatjuk minden vallástekintet nélkül — 121 nyereségi darab; melyből eddigelé 75 darab küldetett be. Minthogy a' darabok jegyzékbe vétele, elhirdetése, sorsszámok készítése, 's egyéb előkészületek időt kívánnak, tisztelettel kéretnek kegyes ajánlónéink, ajánlott darabjaiknak, vagy az ezentul még járulni kívánók, nagylelkű adakozásaiknak, minélelőbbi, legfelebb sept. 20ig Fáy András, vagy Kapczy Tamás urakhoz leendő beküldésére. A' választmány által.

(Magyar nyugpénztintezeti nagy gyűlés.) A' legf. helybenhagyást nyert magyar nyugpénztintezeti választmánya Lovász Endre helytartósági tanácsos elnöklete alatt jul. 4ikén tartá közgyűlést, 's az alapszabályok értelmében köztudomásul adja az intézet 1841dik első félévi tárgyait, az intézet pénzállapotjával együtt. A' korábbi 1036 tag által 1840. dec. végeig hozott 277,317 fr. 24 kr. besoroztatási tőkét 18 új tag - - - - - 3,689 „ - „ szaporitá; ha azonban ez összes - - - - - 281,006 „ 24 „ mennyiségből, 22 tag halála, 5 nyugalmaztatása, 3 kilépete és 5 kizáratása által, összesen 35 tag után járó - - - - - 9,883 „ 52 „ levonatik, ugy 1841. jun. végén a' tagok alaptőkéje - - - - - 271,122 „ 32 „ 's a' valódi tagok száma jelenleg 1016. A' tartalékalap tőkéje, mely 1840. dec. végén - - - - - 493,180 „ 21 „

állott, e' fel év folytatában szaporodott; a' megholt, nyugdíjazott, kilépett 's kizáratott tagok járandóságiból - - - - -	7,928 „ 19 „
a' befizetett évvilleték gyümölcsöző harmadából - - - - -	5,306 „ 47 1/4 „
házassági illetékből - - - - -	151 „ 1 „
's e' szerint e' tartaléktőke 1841. jun. végével - - - - -	506,566 „ 28 1/4 „
Bir. E' két társulati tőke jelen félévre köv. gyümölcsözők, és pedig: 198,073 fr. 46 3/4 kr., melyek a' kincstári kötelezvények eladásából és kamatfölsőlegből származnak, és a' többi 579,615 fr. 13 3/4 kr., tehát az összes	
777,689 fr. 1/4 kr., 6 pCtel - - - - -	23,330 „ 40 „
továbbá: 1009 első osztályu tag évjáradéka 12 és 7 másodosztályu 6 frtjával - - - - -	12,150 fr. — kr.
's levonván abból a' tőkésítendő harmadot - - - - -	4,050 fr. — kr.
összesen - - - - -	8,100 „ — „
ide számítandó az 1840. 2dik félévi pénztármaradvány -	27 „ 19 1/2 „
késkedési kamat - - - - -	284 „ 50 „
alapszabálykönyvecskék eladásdíjából - - - - -	92 „ — „
időközi nyugdíjilletékből - - - - -	715 „ 12 1/2 „
az elhalt, nyugdíjazott, kimaradt, 's kizáratott tagok fizetéseiből - - - - -	350 „ 53 1/2 „
melvel azonban az intézeti tőke szaporodása daczára sem lehetett e' félévben, a' minden számítás fölött szaporodott nyugdíjasok száma miatt, egész illetőségben valamennyi félévi nyugdíjt kifizetni, 's annál fogva az intézeti alapszabályok 19dik cikkje értelmében, 8 pCtes lerováshoz kellett folyamodni a' főnebbi jövedelem kimutatás szerint, — tehát az e' félévi 33,856 fr. 15 kr. vagy tulajdonkép levonván a' már 1841. óta felleltőségre szállított 's többé nem csökkenthető nyugdíjak fejében - - - - -	612 fr. 30 kr.
a' megmaradó - - - - -	33,243 fr. 45 kr.
nyugdíjmenyiségi jövedelemhez csatoltatik a' 8 pCtes lerovás, mint kiadási rovatra helyzett, de ki nem adható mennyiség, a' félévi költségkimutatás kiegyenlítésére -	2,609 „ 7 „
melly szerint az összes félévi bevétel - - - - -	35,510 „ 2 1/2 „

A' meghatározott nyugdíjakra évenként kívántatik:

8 tag, 8 özvegy, — árva	400 frtjával	6,400 fr. — kr.
1 „ 3 — — —	350 „	1,400 fr. — kr.
2 „ 11 — — —	300 „	3,900 fr. — kr.
1 „ 14 — 1 — —	250 „	4,000 fr. — kr.
15 „ 50 — — —	200 „	13,000 fr. — kr.
1 „ — — —	175 „	175 fr. — kr.
11 „ 115 — — —	150 „	18,900 fr. — kr.
6 „ 4 — 1 — —	125 „	1,000 fr. — kr.
15 „ 146 — — —	100 „	16,100 fr. — kr.
1 „ 5 — 6 — —	75 „	900 fr. — kr.
— „ — — 2 — —	62 fr. 30kr.	125 fr. — kr.
1 „ 4 — 17 — —	50 „	1,100 fr. — kr.
— „ — — 7 — —	37 fr. 30kr.	262 fr. 30 kr.
— „ — — 18 — —	25 „	450 fr. — kr.
62 „ 357 — 52 — —	összesen	67,712 fr. 30 kr.
ügykezelési költség - - - - -		2,000 fr. — kr.

egész évre összesen - - - - - 69,712 fr. 30 kr.  
következésképp 1841dik év első felére - - - - - 34,856 fr. 15 kr.  
ide járul korábbi határidőkre fizetendő nyugdíjakra - - - - - 548 fr. 34 3/4 kr.  
kizáratás általi hiány - - - - - 47 fr. 4 kr.

félévi költség összesen - - - - - 35,451 fr. 53 3/4 kr.  
's levonván ezt a' főnebb kimutatott bevételből - - - - - 35,510 fr. 2 1/2 kr.

mellyben a' nyugdíjlerovások is foglaltatvák, f. évi jun. végével - - - - - 58 fr. 8 3/4 kr.  
pénztármaradvány mutatkozik. A' magyar nyugpénztintezeti választmányi üléséből. Budán, jul. 4kén. Lovász Endre, intézeti elnök. Eötvös Pál, igazgató. Várffy Károly, aligazgató. Kajdácsy Ferencz, tollnok.

Turóczbul (Folyt. 's vége a' mult számi közlésnek.) 4) A' vegyes házasságok akadályozása miatt az illető kath. lelkészeket elítélendő martziusi közgyűlésből rendelt vegyes törvényszék jun. 17kén tartá első ülését, mely napon a' már ezelőtt elhatározott pör felvétellett, 's az idézett lelkészek nevében szokott óvások mellett egy protestans ügyvéd jelent meg 's tüstint a' bíróság illetősége ellen tevéen kifogást azt leszállíttatni kívánta; mely kifogását ámbár igen alapos okokkal támogatá, de a' felperesügyész is az előadott okok velős megzafolására mitsem mulasztván el, a' bíróság nemcsak megállapíttatott, de egyszersmind több rendbeli tanúk hitelesítése is a' felperes ügyész kívánságához képest véghez ment. 5) Besztercebányai megyés püspök ő felségéhez intézett abbeli folyamodása, miszerint a' most említett pört megsemmisíttetni kéri, a' nm. kancellária utján, olly parancsossal, hogy „actis instructa informatio“ adassék, ezen megyével közölttétvén, mielőtt a' Rdek e' tárgyban valami eldöntő határozatot hoztak, a' megyénkben divatozó gyakorlatnál fogvást a' folyamodás az ügyészi hivatalhoz véleményadás végett, mint felperes félhez

utasított. 6) Szönyegre került az alsó- és felső-turcseki, több országgyűlésen ismételve már előfordult, ő felségének még 1827 országgyűlésből felterjesztett, de végső kegy. leirat által még el nem döntött sérelmi tárgy; mire nézve azonban szükséges felvilágosítás tekintetéből következőket előrebocsátani észszerűnek tartok: alsó- és felső-Turcsek helységek „Muthnai” praedicatorum viselő nemzetségek őseitől Kőrmöczbánya város birtokába jutván, miután azok lakosi többnyire bányászattal foglalkodók mint olyanok személyes adózástul mentesek volnának, azon tárgyak és személyektől, mellyek ki nem vétetvék, járó adónak fizetés-könnyebbitési tekintetéből, ezen megye Kőrmöczbánya-várossal, mint az említett helységek földesurával mult században olly szerződésre lépett, minek erejénél fogva Kőrmöcz város mint földesur által évenként a megye pénztárába fizetendő bizonyos somma adóképen megállapítván, a földesuri város ezen sommának egyedenkénti felosztására 's az illető egyedeiktől beszédésre fölhatalmaztatott. Történt azonban idő közt, hogy a város ez engedvény daczára Turcsek helységek lakosait évről évre nagyobb adóval terhelni kezdé 's miután e' miatt a megye által kérdőre vonatott, sőt mint földesur ügyészi pörbe is idéztetett, hatósági hatalmat követelvén 's ebbeli igényeit Károly és Zsigmond királyink bizonyos clavult adományin alapítván ő felségéhez az ügyészi pörök megszüntetése végett folyamodott. A megye turcseki adózáin ez uton többé nem segíhetvén, az egész tárgyat sérelemképen országgyűlésen adta elő, hol méltánylásra talált ugyan, de később egy országos biztossághoz utasított, ez által pedig az 1827 országgyűlésnek ujra előterjesztetett: 's miután itt Kőrmöcz város követelése aaptalan 's helytelennek nyilvánított, a tárgy ő felségének jóváhagyás végett fölterjesztetett. Mivel azonban Kőrmöcz azt állítá, hogy a turcseki adó, városi porták illetőségébe van betudatva, ezen körülménynek bővebb kipuhatólása 's kiegyenlítése tekintetéből az e tárgyban munkálkodó országos választmányhoz az illető irományok ő felsége meghagyatából átküldettek 's mindedig ott is tárgyalatnak, sőt egyedül ez oknál fogvást a kegyes kir. válasz ki sem adatott a lefolyt országgyűléskor. Ezek előrebocsátása után meg kell jegyezni, hogy a megye szokott hatósági hatalmát mind a két Turcseken folyvást gyakorlá 's most is gyakorolja, és a villongási kérdés csupán és egyedül az adóbehajtásból keletkezett; most azonban miután az országgyűlési költségek fejében Turcsek helységekre kivetett mennyiség a földesuri város által be nem fizettetvén, annak behajtására ügyészi pör indítatott, ezen pör folyamatja, a nagyméltóságú Helytartó - tanács két rendű intézvényei, nemkülönben ő felsége nevében kiadott parancs szerint felfüggesztetni rendeltetik. A megye lelkes Rdeiben azon intézvényi kitétel, hogy a kérdéses tárgy politikai uton már eldöntetett, sőt a kegy. parancsban törvényre való hivatkozás, miszerint a kőrmöcziek követelése helyeseltetik, legnagyobb aggodalmat szült, mert az egész dolog országgyűlésileg tárgyalatván, 's ott e tárgy a megye részire kedvezőleg döntetvén el, a Rnek más tárgyalatásról, annál kevésbbé annak valamiféle más eldöntéséről tudomásuk nincsen 's a törvényt, melly jelen esetben a kőrmöcziek részire alkalmazható volna, nem ismerik. Ehez járul még azon körülmény, hogy Kőrmöczváros a mostani ujonez-állításkor több turcseki egyedet városi illetősége lerovására katonának besoroztatott, minek átíratását az 1831-ik évi hasonló esetre hivatkozván a megye, miután mostis teljes joggal sürgette volna, a' nm. H. tanácstól tagadó választ nyert, ellenben a turcseki határban levő, eddig kamrai költségen javított, mint megyénkben fekvő utvonat javítására, azon elvénél fogva, miszerint minden hatóság maga körében utat csinálni és javítani köteles, megintetett. Ezen előadott tárgyak ujabbi feliratokra szolgáltak alkalmul, mellyek miképeni eldöntéséről annak idejében a n. e. közönséget értesitendem. 7) Martz. közgyűléskor I. I. th. indítványa, 's akkor hozott végzés következtében szerkesztetett, az ország minden megyéihez küldendő körlevél a főjegyző által felolvasatott 's hitelesített, e szerint azon országgyűlési utasításunk pártolására, hogy 1498, 57. 1608: k. e. 6 's 1609: k. u. 23. nyomán az egyháziak által a főispáni hivatal csak czim szerint viseltessék, 's az helytartói formában mindig világi egyedre bizassék, felszólíttatnak. 8) Egy világos örökösödési tárgy jelen gyűlésen immár harmadszor fordult elő, u. m. martziusi gyűlés alkalmakor R. B. folyamodásában R. M. testvéröcsese után maradt vagyonnak, ő 's többi testvérei közt eszközözendő felosztására két tagot maga részről kinevezvén, azokat törvény értelme szerint kiküldetni, egyszersmind pedig többi testvéreit hasonló mineműségben eljárando két egyednek kijelölésére szoríttatni kérte, melly folyamodás az ellenfélt képező testvérekkel közöltetvén, azok részről május 10-ken tartott rendkívüli közgyűléskor azon nyilatkozás adatott be írásban, hogy miután az osztlatni kívánt vagyon még mult évben az előmutatott eredeti osztálylevél szerint a folyamodó testvér hozzájárultával felosztatott, 's ekkép az 1836: 14 t. cz. 150 §. rendelete megelöztetett, osztályra többé szükség nincsen. Sokan azt vitatták, hogy ennek eldöntése a választmány itéletéhez tartozik; ellenben a többség a törvény abbeli világos rendeletéhez ragaszkodván, miszerint azon esetek, mikor hasonló választmány kiküldetésének helye van, a törvényben elősorozva levén, ez által a megyei gyűlés hatalma nyilván korlátoztatik, 's ennek megítélése a választmányra, jelen esetre alkalmazólag, nem hagyatik sőt a törvény szavai szerint: „az osztályrészek valóságos kihatása iránt egymás közt az egyezés” már megtörténvén a választmányi eljárást nem állapíthatni meg. Az utóbbi állítás végzessé lön. Most ellenben a folyamodó a barátságos osztályt hibásnak és személyére nézve károsnak több adat előmutatása mellett állítván, megmástitás eszközölése végett ujlak a választmány kiküldetését sürgeté, de a már hozott végzés erejénél fogva folyamodása egyhangulag elmulasztatott. A gyűlés, melly sedriával együtt két hétig tartott, jun. 26-án végkép eloszlott; több tárgy marad jövő közgyűlésre, mellyet most idő szüke miatt felvenni nem lehetett. A raboskodó nemtelenek ellen indított pörök mind bevégeztettek, 's a bűnösök mind elítéltek. Halálra csak egy gyermekgyilkos kárhoztattatott; ellenben a pálcázás jobbadán fogsággal egyenlítettett ki.

Ezek befejezésével más nem kevésbbé érdekes tárgyak előadására térek: a) Turócmezgye kath. hiveire nézve a besztercebányai püspökséghez, evangelicusokra nézve pedig a dunamelléki superintendentiához tartozik 's 18 kath. és 12 evang. egyházat számlál körében, ámbár két helység ezeken kívül, mind evangelicusokra mind pedig katolikusokra nézve külmegei, a bergi és kőrmöczi, egyházakhoz tartozik. A besztercebányai püspökség ez évi schematismusa szerint e vármegyének népessége következő: katolikus 18449, evangelicus vall. 25151; zsidó 991, öszvesen 44594. Mult évben született, kath. fiú 364, leány 400, öszvesen 764, e közt volt 11 pár iker; evang. fiú 510, leány 453, öszvesen 963, e közt volt 16 pár iker; meghalozott kath. férjfi 380; nőmber 343 öszvesen 723, ezek közt 12 személy 80 évet túlhaladt; evang. férjfi 474, nőmber 450, öszvesen 924, ezek közt 80 évet 35 személy élte túl; házasság kötött tisztá katolikus 150, evangelicus 237, vegyes 32, öszvesen 419. A meghalozottak közül legidősb volt egy cigány nőmber Dodos Erzsébet 101 éves: az ikrekre nézve legaldottabb a nezpáli evang. egyház; feltűnő, hogy katolikusoknál a született leánykák a fiúk számát jóval túlhaladják, ez tán 's egyedül a számos vegyes házasságnak tulajdonítható. Zsidókra nézve pontos adatokat nem kaphatván, ezek mostan kimaradnak. B) Alig jött szóba, hogy a t. sz. mártóni evang. egyháznál a segédlelkési hivatal megürül, máris Pozsonybul az egyház gondnokjához postán bérmentve jóakaró barát (dobro pregeji pritel) aláírással ellátott levél érkezett 's Bogya András hittani jelölt nesselhetnjk (erkölestelen, gazember) czim-mel, csak azért, hogy tót születésére a panszláv egyesületnek tagja nem volt, de a magyarhoz tartozott, illeteték, 's ezen oknál fogva egy tót ajku egyháznál alkalmazás elnyerésére érdemtelenné nyilatkoztatik !! Bogya ugyan más oknál fogva elmulasztatott, ámbár ennek is némi befolyása lehetett; de hogy ezen levél, csupán és egyedül a pozsonyi panszláv hősök szülöttje, az által lát-hatja. C) Turócnek egyéb jelességi közé tartozik a budisi savanyúvíz és a stubnyai héviz-fürdő. Az első Rakovszky nemzetség birtokához tartozik, de fájdalom! mindedig a legegyszerűbb természeti állapotban van, pedig jótékony hatásáról Kollár pesti lelkész is saját tapasztalatánál fogva tudna valamit mondani. Mi az utóbbi illeti, ez Hay helység határában, 's a megye egyik kiesb táján fekvén, nevét pedig a közellevő Alsó-stubnya falutól származtatván, mint a stubnyai uradalomhoz tartozó részecske Kőrmöczbánya várost uralja; azonban bár országunk nevezetesb furdőji közt nem legutolsó helyet foglal, mindazáltal a földesuri város által olly kevés figyelemre méltatik, hogy ha csak Isten sugallásából valami lényeges javítási változás nem történik, lehetetlen végső pusztulásra nem jutnia. A látogató vendégek száma mostis elég nagy, úgy hogy nagy nehezen kaphatni szállást, de ezen vendégek nagyobb részint azt csupán egészség helyreállítása miatt látogatják, pedig ha kényelemre egy kis gond fordíttatnék, mi különben csekély költséggel eszközölhető, bátran állíthatni, miképen a mostani korszellemnél fogvást, az egészségesek is csupa mulatság kedvéért örömet eltöltenének ott pár napot 's hetet, mi egyébként a kényelemre fordítandó költség kamatját bőven megadná. A vendégek számát más népesb 's látogatottabb furdőkével egyenvonalba helyezni ugyan nem lehet 's azért csudálkozást nem titkolhatom, hogy az idei társalkodás elkülönzési bélyeget visel, ámbár a vendégek nevékről 's tulajdonságokról egymás előtt elég ismerősek. Ezen zártkörü társalgást a férfiak is az által nem keveset mozdítják elő, hogy mulatsági élvezetet leginkább a kártyajátszásban lelnek; a hölgyek pedig önmagokra hagyatva, külön külön cotterieket képeznek. Ha ezen furdő olly karba helyeztetnék, minőt a mostani kényelemvágy és haladási szellem kíván, akkor ez több megyének gyakran olly annyira ohajtott ismeretségek eszközölésére szolgálhatna középpontul, 's nem egy férjfi nőteleni szabadságának papucsivali föleserülését, 's fejkötő után sóvárgó hajadon kívánságának teljesülését a stubnyai furdőnek köszönné; de most, ha a megyei ifjak közül egy kettő néha néha oda nem rándulna, alig alakulhatna egy kis táncmulatság, másszor többet illy 's hasonlókról. Sándor Károly s. k.

Szegárd jul. 7-én. A jul. 5-ekre tűzött közgyűlésen számosan jelentek meg a köznemesség közül is, kik a köztanácskozást megelőző órákban kisebb nagyobb csoportokban tanakodva, az illy megyében, hol a pártoskodás szikrája eloltva még nincs, könnyen ébresztheti fel azon hiedelmet, hogy illy előjelekből következőn szokott többségi zajnak leendünk fültanuj ott, hol az illedelmes komoly tanácskozási vitáknak kellene a tárgy fényes oldalát előtűntetni. Gyanunkat alaptalannak épen nem mondhatjuk, de azt a gyűlés helyes folyama egész kiterjedésben megghusította. Svastich Lajos főjegyző a megyéből eltávozott maga után hagyván a főispánhoz intézett leköszönő-levelét, mellynek következtében a m. főispán rögtön Berecz Mihályt nevezte ki a megyéhez küldött levelében főjegyzőnek. A KK. és RR. tetszésüket többszörösen nyilvánították azon, hogy tanácskozási hű tolmácsát egy olly férjfiuban tisztelhetik, kinek tetőzett érdemei 's jeles tehetségei azon díszes hivatalra őt ajánlva érdemesitik. Nem is volt senki a teremben, ki az ellenmondás leg-távolabb ürügye alait szót emelt volna e miatt; de eléggé hallottuk 's jegyzőkönyvbe is iratni rendeltetett, hogy fájdalmas érzettel vették a KK. és RR. a főispán ur azon lépését, mellynek nélkülözésével a megyébe kölcsönös bizodalmat vehetett volna; 's noha másfél százados gyakorlatnál fogva meggyökeredett főispáni jog ellen óvást tenni jelenleg hatalmukban nincs, melly szerint jegyzőket kinevezni mindig a főispántól függött, de még is a jelen körülményekben, midőn a kölcsönös saeretet malasztinak tenyészése forog szönyegen, kedvesen vették volna, ha a jelenleg megürült hivatal iránt felszólíttatva ar-ranézve ők is véleményüket fejezhették volna ki, hogy t. i. kiben helyzetetik bizalmokat, vagy ki lenne arra alkalmas — bár Berecz Mihály azon esetben sem mulasztatott volna el. Ezen okokból indulva országgyűlési utasítások közé soroztatni kívánták Tolnamegye Rdei, hogy ezentul önjogaikat fentartani akarván, a megyei hivatalokra szokott mód szerint kijelendők közül törvényesített joguknál fogva önmagok szabadon akarnak választani, ide ért-

vén a táblabírákat is, kik a törvénytöréseken bíraskodnak. — A hus ára 10. v. kra szállított. — Említésre méltó még a bonyhádi izraelita közönség folyamodása, melyben a felállítandó magyar nyelvtanítószékre pártfogásért esedeztek, mire azonnal több aláírás történt, a járásbeli szolgabíráknak hivatalosan meghagyatott, hogy e célra aláírókat gyűjteni sziveskedjenek. Jun. végén iszonyu hőség nyomasztott bennünket, melynek könnyen jósolható következtése iszonyú nagy égiháború lőn, e tájban akkor a mezőn több embert sújtott le a villám, a jégeső is nagy károkat okozott a szőlőkben. — A szegvárdi alapítványi uradalomhoz tartozó Mózs kelységben tűz támadván csak hamar 40. és néhány házat, és sok takarmányt pusztított el a dühös elem, mi a közel levő Tolna m. városi fakereskedésben az épületárát felrugtatta. Szokás szerint a kereskedőknek elvők nem indul felebaráti szeretetből, hanem nyerekedési vágyból majd minden emberi szeretet mellőztével. Kijátszotta ezeket egyike a károsultaknak, különben jó gazda, ki még midőn füstölögtek háza üszkei, ő Foktűre Pestmegyébe utazott 's azoktól, minthogy az esetről értesülve nem voltak, illő ár mellett vette össze a kívántató fát alkormosult házára. Bartinai.

(Győr város tisztújítása.) F. hó 5 — 6-ikán ment véghez Győr várostisztújítása, még pedig kir. biztos nélkül. 1836. óta 23 választó polgárt veszite Győr, 's ezek helyébe most megválasztottak: Wurda Ferencz, Szávay János, Páchl József, Takács György, Heuffel Soma, Michl János, Schandl János, Caneider József, Horváth Dániel, Lucardi Ferencz, Bisinger József, Limbeck Vincze, Tóth József, Wallner Pál, Mayer Mihály, Pasperger Antal, Hagen István, Kolnhofer József, Toscano József, Markhart Ferencz, Linek Mihály, Hees Mátyás és Kozma György. Első gyám lett Toscano József, 2ik Wurda Ferencz, tanácsosok: Kövessy Ferencz, pénztárnok; Lakatos János, árvák-atyja, Karpff Sándor és Hergeszell Ferencz h. ü., Zánthó Mihály városkapitány megmaradt; polgármester: Anwander Ferencz; városbíró: Steffanic József; pénztárnok: Huber Antal; ellenőr: Czákó István; árvák gondviselője: Szavary József; ellenőr: Ecker János. A többi tisztviselő megmaradt.

(Válasz G. urnak a Jelenkor 29ik számában G. „Hajtó vadászat a zemplényi felföldön azaz Hrubón“ című cikkére) G. ur igyszól: „a babonának esküdt ellensége vagyok, de vannak pillanatok, melyekben az ember önkénytelen is hajlandó hinni, hogy ellenséges hatalmak szöveteztek ellene.“ Itten kezdet fogok G. ural 's hiszem, hogy meg volt babonázva, midőn a fen érintett cikket írta, 's kívánatos lenne, hogy egy közlő, ki ország színe elibe lép föl, soha megbabonázva ne lenne, a nemhü közlésnek, a babonázás, soha sem lesz mentsége, tekintsük végig vádjait: 1) „Alig érkezik meg az előfogatul berendelt paraszt, 's im egyik lovának lába összetörök.“ Felelet: az igaz; hanem az előfogatos pór másik lova, — melynek szomszédságában állott az istállóban, nem levén jelen, és nem vigyáztatva fel az előfogatos pór, — rugta meg 's törte el szomszédja lábát, a' rosz goebe 20 váltó forintot alig érven, — még is azonnal 50. váltó for. tevén össze eléggé kármentesítették a' G. ur által felidézett parasztot; mennyivel járult a' közlő ur e' kárpótláshoz? nem tudom, 's megbabonáztatásának tulajdonítom, a' fentebbnek nem közlését. — 2) „E' szándékunkban nem zavarta meg ez eset közlő urat“ miért nem zavarta meg, ha a' megzavarást szükségesnek találta? nem tudom. — 3) „A' kocsisunk erős egészséges ember levén, harmadnapra tüdőgyulladásban meghalt.“ Meg kell jegyezni, hogy ez G. ur előfogatos kocsis volt. Valóban kár volt G. urnak szánba nem ültetni a' kocsis, bundával gondosan betakarni, 's magának hajtani a' lovakat, sőt beteges kocsisal nem utazni — illy esetben G. ur haza is térhetett volna, mint épen nem is vadász. — 4) „Fáradtságaért a' hajtó még egy pohárka pályinkát sem kap.“ Felelet: a' fenérintett eset világos jele, milly ártalmas a' pályinka az egészségnek 's a' hrubói vadászatra nézve inkább azt jegyzem meg, hogy a' másfél, vagy két hordó pályinka-fogyasztás, egy vadászaton sok, 's épen Hrubón védelmezte a' mérsékleti egyesületeket G. ur, mikép ellenkezhettek tehát maga magával? 5) „Pályinkát ugyan nem kaptak, de kaptak botot.“ A' járásbeli szolgabíró jelen nem levén, földesurnak újabb törvényink értelmében botoztatni tilos — kérdés tehát: ki botozott? Ez valóban hamis vád. — 6) Hogy a' golyók hajtót is lőhetnek 's kérdem hányat lőttek? G. urnak ön szája vallomása, hogy mód nélkül rosz puskás, az egész vadászaton legtöbbet puskázott, vadat nem találván hajtót még sem lőtt. Emlékeztetem G. urat azon vaddisznóra, melyet magam lővés nélkül kieresztettem: magam ugratván ki, a' hajtók közzé ugrott. 7) Hogy a' vadászaton csak két nyul esett; igaz, mert G. ur is három vaddisznót hibázott. — Tisztában levén a' hrubói vadászat így — tanítsa G. ur a' vaddisznókat burgonyát töltögetni, a' medvéket tengerit őrzeni, a' felidézett félelmes golyókkal, (szavunkat adjuk) soha nem puskázunk. Történetek hajdan vadászati viszszaélések; de azok nagyobbára, már elenyésztek. De alig hiszem, hogy a' mivelődés azon fokán leendünk valaha, hogy öngolyókkal ne puskázunk. — Gálszécs nyárelő fogytán. Bernáth József.

(A' magyarországi részvényes vállalatok ügyében.) Habár az iparozgalom hazánkban nem emel is olly nagy hullámokat, mint a' pezsgő iparu északnyugaton, mégis legalább látható 's alkalmasint némi jelentőségre emelkedett volna, ha egyes vállalkozók mindenkor illő pártoltatásra találnának. Hogy e' részvét olly országban, mely nem nyög a' kártékony központosítás rákajaja alatt, mindedig sem általánosb, az valóban sajnos, 's csupán ipartekintetbeni neveléshányon alapszik, mely aztán azon kellemetlen körülményt szükségesíti, miszerint vállalatink alapítói az egész országot kénytelenek beutazni, 's minden egyednek leczkét tartogatni a' vállalat általános hasznairól, a' részesülendők külön nyereségéről, hazafisági kötelességről 's az illy fölszólítások iránt mutatni szokott bárgyu részvétlenség 's közönyösség szögyenéről; holott más országokban az illyen vállalatokat a' tervezet egyszerű nyilvánítása is szerencsés sikerrel alapítja meg. Nem szándékunk itt elősorozni azon vállalatokat, melyek már európai fontosságra jutottak, mikre a'

lángkeblű hazafiak koldulni kényszerültek részvétet 's miknek e' fővises uton kelle már most is fénylő czéljokhoz jutniok; de figyelmeztetvén azokra, csupán azt ohajtuk 's minden alkalommal oda munkálandunk, hogy az újabb vállalatok alapítói érdemeik dicsőségét e' vértanuság nélkül is élvezhessék. A' régibb részvényes vállalatok legfényesebbike kétségkél a' bacsikai csatornáé, mely, másnemű kedvezmények által is segítettvén, olly tetemes osztalékot gyümölcsözött, hogy a' társaság még akkor sem gyümölcsözöthette volna jobban pénzét, ha a' kamra a' szerződési idő eltelle után most a' csatornát visszaváltja is. A' vállalat tehát dúsán jutalmazá meg alapítóit, 's egyszersmind hatalmas befolyással volt déli Magyarország műveltetésére, mit az előtt nagytitán nélkül meglehetősen parlagnak lehet mondani. Mindenki bámulatára bizonyíthatnók be ez állítást, ha azon jószágok korábbi és utóbbi jövedelmezését részletekben terjeszthetnők elé. Zichy F. gr., ki huzamosb idő óta vezéri e' vállalatot, most a' pozsony-nagyszombati vasutára is fordítá figyelmét, miből legszebb reményeket jósolhatni e' vállalatnak. Alig jutha t. i. köztudomásra e' magas pártolás, 's mindenütt legmunkásb mozgalom mutatkozott e' már már elbukott vállalat iránt, 's e' szerint igen czélszerű lenne az első részvényeket mélyen értékök alatt megvásárolni, hogy a' 2dik kibocsátásnál kétszeres hasznót arathassunk. A' csekély számu részvények (1500 darab 200 pgő frtjával 's csak apró részeken fizetendő) a' most mutatkozó hazafiai szép buzgalom mellett mind kész fizető kezekbe látszatik jutni, mi természetesen a' forgásban levők értékét emelni fogja. Nagyszombatan Zay gr. elnöklete alatt választmány alakult, mely a' pénzühiány daczára nemcsak tetemes számu részvényt irt alá, hanem egyszersmind minden módot elkövet lehető legnagyobb mennyiségnek azon vidéken elterjesztésére, mely buzgalom igen dicséretes 's nem is maradand eredmény nélkül, mert azon tájon a' pénzmennyiség alkalmasint meghaladja a' részvény 's vasutak ügyébeni ismérteket. Pozsonyban Zichy gr. ottani váltótörvényeséki elnök közbenjárultával szinte választmány alakult e' részvények elosztására, melynek fölszólítása következtében azonnal több száz részvényt irtak alá Bécsben. Illy körülmények közt alkalmasint nem vonhatni többé kétségbe a' vállalat sikerülését, mert hazánkiai a' végrehajtás dicsőségét bizonyosan nem hagyandják egyedül azon vidéknek, hanem magok is részesülni fognak abban, főleg, miután itt áldozatról szó sem lehet, hanem csupán csekély részbeni pénzkidás forog föl, mely kereskedésünk emelkedésével folyvást dúsabban gyümölcsözend, mit abból is következtethetni, hogy a' valódi jövedelem jóval haladja meg most is a' tervezett bevételi számokat; 1840-iki sept. 28-ikától 1844-iki april végeig ugyanis a' pályavonal elkészült részén 18344 utast és 25425 mázsa árut szállítottak, mi 4296 fr. 46 krt jövedelmezett; ez évi majusban, tehát egy hónap alatt, pedig 6788 utas és 317 mázsa áru szállítottott rajta, mi 1154 fr. 26 krt. hozott be. Általánosban a' magyarországi részvényes vállalatok majd minden kivétel nélkül szerencsésen sikerültek. Így például a' rimaszombati vashámor-társaság részvényei 2 ezer frt. eredeti bocsukról 5 ezerre emelkedtek; továbbá, Pesten a' kereskedői testület háza részvények utján építettvén 400 ezer forintba került; 's becsbe most már 700 ezerre emelkedett. Ki ne venne illy körülmények közt részvényeket? Ha az illy tények hazaszerte ismertetnének, bizonyosan egy vállalkozó sem kényszerülne aggodni: mikép fogja részvényeit eladhatni. Azonban más vidéken is alapitnak már részvényekkel különemű vállalatokat, mi az iparszellem fölébredtét világosan tanusítja. Hevesmegyében részvények utján, mint irtuk, nagy kiterjedésű gátak készülnek, biztosítására a' termékeny földnek a' Tisza pusztító áradási ellen. Tiszán túl, hol a' gazdaság 's iparüzés kiterjesztésére még olly igen kevés történt, (mert a' nagyszerű pályinkaételeket iszonyu kártékonyaságuk miatt nem akarjuk megemlíteni) Ghillányi b. erömügyára igen kedvező hatású 's több dicséretes vállalatot hozza már létre. Nagyaluban (Zabolosmegyében) e' gyárból gőzmalom állitattik föl, Bihar megyében pedig részvényes czukorgyár készül létesülni, mely legszebb reményekkel biztat. A' pesti részvényes társaság gőzmalma rövid idő mulva meg fog nyitlatni, 's hihetőleg valahára véget vetend az itteni molnárrok kártékony és nyomasztó egyedáruskodásának, olly városban, hol a' legszebb buza mérője 4 — 5 for., a' liszt mázsája pedig 16 — 17 fr. ! Ha fukarságból a' társaság kezét fogna a' molnárokkal, ugy épen nem érne czélt, mert a' közönség minden új és nagyszerű vállalatot méltán eddig nem élvezett kedvezményeket 's hasznót várhat. A' legújabb részvényes vállalat, a' lánchíd, nem elégité ki a' nyereszkezők várakozását. A' kibocsátott részvények nem igen nagy nyereséggel kelnek, mert Bécsben olly sok a' mindenféle részvény, hogy ottani kereskedők nem igen keresik a' hidrészvényeket, hazánkban pedig aláírás utján kaphatott részvényeket az, ki e' vállalatot pénzével előmozdítani akará. A' kibocsátott részvények nagyobb része tehát nem is jutha kereskedésbe, 's az eleinte olcsón elharácsolott csekély számuakat azonnal nagy töképezések vásárlák össze, kik már most jobb időkre várakoznak. E' szerint e' részvényekkel előleg nem nagy kereskedés üzetett 's ennek a' vállalat és vállalkozók érdekében csak örvendhetni. A' dunagőzhajózási társaság hatályosan dolgozik nagyszerű ereje kifejlesztésin. Legközelebb 3 új gőzös készült el ismét, 's ezek közül „Lajos“ nevűt már nádorunk ő fhsége rendelkezési alá adá a' társaság 's ezen, mint lapjainkban már említve volt, mult hó 14-ikén Széchenyi István gr. kíséretében az alduvai vidék megtekintésére utazott ő fensége, mely táj fontossága a' társaság minden egyéb vállalatival együtt napról napra növekszik. Bár mikép alakuljon is a' fölízgatott kelet ügye, e' vállalat azért mindenkor nagy szerepet fog ott játszani, 's a' részvényeseknek hasznót hajtand, az országnak pedig méltányt érdemlő szolgálatot teend. E' részvények birtokosai méltán örvendhetnek vállalatjoknak. „Sztabul“ gőzös, mely Amastra mellett zátonyra feneklett, már tökéletesen ki van javítva, 's maj. 23-ikán Konstantinápolyba érkezett. Az ausztriai Lloyd „Conte Colowrat“ gőzöse Beyruthól visszajöttek egy dögvesztet hozza, mi nem csekély aggályt szüle, azonban hihetőleg további következmény nélkül fog maradni, 's azon vállalkozó társaságot nem károsítandja, mely

jelenleg legbiztatóbb diszlésnek örvend, mi valószínűleg rövid idő múlva hazánk részéről is nagyszerű indítványokat 's tervezeteket fog szülni. Oest. Act.

(A' falusi népjegyzők ügyében.) A' Jelenkor idei 39ik számában egy közlemény áll, melly a' kesztölezi tűzvészről, kóbor cigány - csoporton, falusi rendetlen rendőrségen, iskolatanítókon 's népjegyzőkön egész a' közgyűlési lelkes okoskodásokig villám gyorsasággal hat keresztül. E' rövid közleményben igen sok szép, jó és üdvös van, csupán a' szerénytelen ethikátlanság 's e' mellett egy kis következetlenség bélyegzik azt. Ugyanis egy egész emberosztályt általában hanyagnak nevezni: az illedelem szabályival szembe- szökő dolog 's az illyféle czimezés nem egyéb, mint az elvirágozott szemle- kor szerencsétlen maradványa. Én bátran szembe merek állni az idézett cikk névtelen írójával 's az általa annyira lenézett „hanyag emberosztályból“ több egyedet tudok nevezni, kik mind iskolai mind jegyzői hivataljokra nézve be- esületeseb czimre érdemesek, mint minővel őket a' közlő elég könnyelműleg tisztelgeti. Itt sok mondanivalóm volna még, de hallgatok, csupán azt sugom meg a' névtelen közlő urnak, hogy adjuk meg kinekkinek a' magáét, 's ha e' „hanyag emberosztály“ szorgalmas tagjainak többet nem adhatunk, ne tagad- juk meg tőlük azt, mit megérdemelnek, nekünk pedig egy fillérbe sem ke- rül — t. i. a' becsületet. Mint főlebb állítám, egy kis következetlenség is van az idézett cikk írója elvében. Ugyanis ő a' jegyzőt különállónak ohajtja az iskolatanítótól. Ez igen kívánatos dolog. De lássuk tovább, — ki úgy mond a' falunak rendőrtisztje is leendhetne — ime itt a' következetlenség, ő a' jegy- zői hivatalt külön választani ohajtja az iskolatanítói hivataltól, de nyomban egy másikkal akarja összekötni azt. Hát egy jegyzőnek annyi dolga van é csak, hogy e' hivatalán túl mást is viselhet? — hát nem közlő ur mondotta é, hogy a' jegy- zői hivatalt, hol csak eszközölhető, az iskolatanítótól külön kellene választani? avagy talán a' népjegyző minden lehetne egyszersmind, csak iskola- tanító nem? Véleményem az, hogy a' népjegyző legyen csupán népjegyző, az iskolatanító legyen csupán iskolatanító; mert ha most „e' hanyag ember- osztály“ majd iskolájára tolja jegyzői hanyagságát, majd jegyzői tollára feni a' nép oktalanságát, 's iskolája rossz állapotját, akkor, midőn t. i. közlő ur ohajtása szerint a' jegyző rendőrtiszt is leend, majd rendőrtisztli pálcájára rovardja jegyzői hanyagságát, majd jegyzői tollára fenendi a' község kihá- gását, 's rendőrtisztli henységét. Szabad legyen még azon együgyű kérdést intéznem közlő urhoz: hogy mit ért a' rendőrtisztiségen? Szerintem a' falu rendőrtisztje a' járásbeli fősz. bíró, kinek alatta vannak, mint rendőrszolgák a' megyei foglárók, helységek bírái és előjáróji, segédjei az alszolgabírák, esküttek, 's ha szabad kimondani — még a' helységek jegyzői is, 's ha ez így van, kitűnik, hogy a' rendőrtisztli hivatal nagy körű, mert maga egy hi- vatalt képez, minek biznók tehát e' nagy fontosságú hivatalt a' népjegyzőre, kinek köztudomás szerint ugy is elég foglalatossága van. De világos az is, hogy az eddigi gyakorlat szerint a' népjegyzők is nem kevés részt vesznek a' nagy körű rendőrtisztli hivatal terheiben 's bajaiában — ismétlem: terheiben 's bajaiában; mert a' történni szokott kihágások 's rendetlenségek, mik a' hely- ségekben 's azok határiban — fájdalom! napirendűek, bár homnét eredjenek is, többnyire a' helységek jegyzőire rovatnak. Hogy nem állítok valótlan, szol- gáljon bizonyosságomul a' Jelenkor 39ik számából idézett hírlapi cikk néhány sora „az Esztergommal szomszéd Kesztölecz helységnek 28 házat 's 50 bir- káját gondatlanságból kerekedett tűz emésztette meg“ ki ennek oka? a' cikk közlője szerint, közvetve a' helység jegyzője, mert iskolájára tolja a' jegyző hanyagságát „minap keritettek be három kocsin egy népes csavargó cigány családot, kik utazót is megrablottak“ ki ennek oka? ismét csak a' jegyző — É s ti szegény jegyzők, gyűlölte „hanyag emberosztály“! még onnan is nyertek dícséretet, honnan azt épen nem is várhattatok. Ti vagytok oka, hogy a' számtalan felső parancs ellenére is kóborlanak rabló cigány - csoportok; de ti vagytok annak is oka, hogy azokat ottan ottan körömré kerítik. Nem azt ak- karom én jelen soraim által elhíttetni, mintha a' jegyzők hanyagsága miatt, semmi rendetlenség nem történnék, hanem csak azt, hogy esik rendetlenség a' helységekben, 's azok határiban, minek a' jegyzők legkevésbé sem okai. Uraim legyünk igazságosak! Bátky Endre m. k.

#### Spanyolország.

(Gyámsági ügy. Költségvetés. Pénzhiány.) A' tanácsházban igen élénk vitákat szürend a' gyámsági kérdés, mellyről a' kamrai vélemény már fölter- jesztetett. Meglepeő azon körülmény, miszerint a' volt ideigleni kormányzóság d. Francisco infans gyámsági követelésit azon megjegyzéssel utasítá vissza, hogy Krisztina özvegy királyné nem tevé le a' kormányzósággal egyszersmind jo- gait a' gyámságra nézve. — A' jun. 23iki ülésben törvényjavaslatot olvasott föl a' pénzügyminister a' papság rendes fizetésire nézve, 's 24iken hevesül küzde némelyek által indítványzott elosztatása ellen a' nemzeti jószágösszeg- nek, mivel az zálogul szolgál Spanyolország külföldi adósságaira nézve, 's elosztatása a' nemzeti hitelt végkép megsemmitené. A' költségvetési választ- mány előadása szerint a' költség 1200 millió realra menend, míg a' jövede- lem csak 800 millióra fog emelkedhetni. —

#### Anglia

(Az eddigi választás-eredvény a' ministerség részire nem igen kedvező.) A' cityben 2 whig és 2 tory lett követlé, mita' szabadalmi lapok nem csekély aggálllyal említnek, minthogy a' city példája nagy befolyású szokott lenni a' városi választásokra, a' megyéktől pedig ugy sem sokat várhatnak a' whigek. Jun. 30ikán este már 150 városi választás volt tudva, 's ezek közül 89 tory és csak 61 ministeri szellemében. Egyébiránt az igazítás élnöksége még foly- vást növekszik. A' házak falai óriási nyomtatványokkal elárasztvák, majd min- den ablakból pártzászlók lobognak, 's az utcákon egymást érik a' póznákon fölslólitásokat hurczoló emberek. Ezek egyike óriásbűtükkel nyomtatott illy jelentést hordoz szerte: „A' régi jó toryidők. Manchesteri mészárlás 1819- ben, mellynél férfiak, aszszonyok és gyermekek darabokra vagdaltattak, mi-

vel jogaikért kérelmeztek — toryemberiség! Parliamenti hálanyilatkozat a' fegy- veres rendőség számára e' hőstettért — toryhelyeslés! Szegény Karolina király- né szíve halálra sebesítették — toryudvariság! Kivégzések Newgateben tizen- kettődönkiént — tory színjáték! Áldozatok politikai vétségekre csábitása, hogy aztán fejeiket le lehessen üttetni — torypolitika! Matróz-fogdozás, atyák el- szakítása családjaiktól — torygyöngédség! Korbácsolás a' hadseregnél 's ha- jókon — torymultság! Nemzeti adósság — torygazdálkodás! Rabszolgaság folytatása — toryjóakarát! A' szegények elgázoltatása — torybüszkeség! Drága kenyér, drága ezukor 's a' t. — torynyereség! Kegyes királynéuk körülál- litása teremtvényikkel — toryhatározat! E' hosszas bünyegyzék olly élén- kül boszantja a' torykat, hogy mindent elkövetnek a' whigek megbuktatásá- ra, és gúnyról épen nem feledkeznek meg, melly a' köznépre többnyire a' legfontosb okoknál is sokkal hatályosabb szokott lenni. —

(A' ministerek választási reményei kissé javulnak.) Jul. 1sején este ked- vezőbb fordulatot vettek a' választások a' ministerpártiakra nézve; a' toryk ugyanis 122, a' whigek pedig 121 követtel bírtak, holott 24 óra előtt igen tetemesül jobban állott a' toryk ügye. Bulwer, a' regényíró, megbukott a' tory jelölt ellenében. Nottinghamban egy fegyveres csapat, melly jobbadán tory- szellemű bérlőkből állott, rendtelenséget támasztott, de a' rendőség csakha- mar elriasztá a' rakonezátlanokokat. —

#### Franciaország.

(Heine beteg. Ben Aissa fiának ellenmondása.) Heine Henrik nagyhirű író Caunteretsben veszélyesen beteg. — A' Toulonnais levelet közöl Ben Ais- sa fiától a' parisi Gazette des Tribunauxhoz, mellyben atyját menti, mondván, hogy legoecsmányabb árulásnak lett áldozatjává. Annyi mindentéle undok rágal- mat koholtak ellene, míg végre Negrier tábornok gyűlöletét ellene fölingerlők. Ben Aissa még Achmet kormányzása alatt üldözött egy hamis pénzverőt, ki most kézre kerülvén Ben Aissát arról vádlá, hogy részire 's vele együtt dol- gozik e' hamis vádja által magát menteni 's egyszersmind régi ellenségét boszúból bajba juttatni akarván. E' vádra minden egyéb bizonyítvány nélkül, elítélte B. Aissát a' haditörvényszék, 's most fia a' francziák királyának szí- véhez folyamodik, reményelvén, hogy ott meg fog hallgattatni, 's tudván, hogy él még az isten. —

(Duclos elítéltetése.) Duclos Bálint pörét, a' pairszék utasítása kö- vetkeztében, tárgyalás alá vevén a' fenytörvényszék, tilos czimboraság 's lőszer-rejtengetés miatt fogá őt vád alá. Duclos cabrioletkocsisnak vallá ma- gát, mondván, miszerint 45 éves, és a' nála lelt nagymennyiségű löport cab- rioletjében találta, hol azt egy ur feledé el, kinek nevét nem mondhatja meg. A' tilos czimboraságra nézve, bizonyítványok hiánya miatt, minden vád alól fölmenté őt a' törvényszék; a' löpor-rejtengetés miatt azonban 2 évi fogságra és 300 frank fizetésre ítélte el, a' perköltségek viselésével együtt. Bünte- tésideje kiállása után még 2 évig rendőrségi fölügyelés alatt álland Duclos.

#### Dorsország.

Lengyelhatár jun. 28. A' seregmozgás Lengyelországban nyugat felé megszűnt, és a' szükséges őrségen kívül sehol sem láthatái orosz katonát. A' keleti vajdaságokban azonban annál nagyobb a' csapatok mozgása, 's ugy látszik, hogy Russzia minden erejét Bessarabiában akarja pontosítani, mit a' szomszéd tartományok nyugtalan állapotja némiképp igazol. Az orosz katoná- ság közt azon hiedelem van elterjedve, hogy a' török birodalom nem sokára összeomlik, és a' havasalföldi bojárok Russziát nézik általános örökösnek. De kedvencz-álmuk még is egy független királyság felállítása, Leuchtenberg hg uralkodása alatt. Ez csodás álm, de a' mostani körülmények közt telje- sülhet. — A' vilnai kerületben tartott újabb nyomozás 's fogdozás kellemet- len érzést támaszt minden becsületes lengyel szívben. Az alsóbb rendűek ki- vált parasztok közt most gyakran megtörténi, miképp gyermekeiket, azért hogy katonaságtul megmentsék, orosz hitben neveltetik. —

#### Külföldi elegyír.

A' hannoverai királyné jun. 29kén meghalt. — Khina ellen ujra készül- nek az angolok. — Portugáliában darab idő óta szaporodik az öngyilkosság. — Hir szerint a' franczia és belga kormány kereskedési szerződést kötött, misze- rint a' 30czadi vonal Franciaország és Belgium közt megszűnik, és a' hollandi és németországi határra vitetik, hol annak személyzete egészen Franciaor- szágtul függ, de ez még valószínűsre vár. — Hannoverában mindeu nyilvános mu- latság további rendeletig fel van függesztve a' királyné halála miatt. — A' han- noverai király, mivel a' második kamra többsége nem tartá a' mostani ren- dek gyűlését jogosítottnak országos eljárásra, a' RR. gyűlést feloszlatta. — M. Ali az új ferman vételek lehetetlennek mondá a' 40 millio piaster fizet-ését, így annak lejjebb szállítatását kéri a' portátul. — A' képviselők házában Adams megszüntetni kívánta azon határozat erejét, miszerint rabszolgaság-eltör- lesztő kérelmet beadni nem szabad. Ez indítvány átment és az egyesült sta- tusok ezen mocska hihetőleg el fog enyészni. — Az utóbbi svéd országgyűlés 1,200,000 tallérral szállította lejjebb évenként az adó állapotját. — Majusban Daghestanban Cserkey megerősített falunál a' moszka ismét sok embert vesz- tett. A' cserkeszek a' legnagyobb vitészséggel és rendtartással ótalmazták a' falut 's álgylövészeik különösen jól voltak irányozva. A' moszka, miután több izben új csapatokat vitt a' tűzbe, ura lett a' helynek, de a' győzödelem olly drágán volt megvásárolva, hogy a' hadsereg nem épen a' legjobb benyomást tette. — Hirszerint a' vón Chosrev és Hafiz b. ismét kegyelembe jutotnk és egy divánülésben is jelen voltak, melly a' hadsereg ujdón alakítása körül forgott. Mint mondják, az orosz közbenjárásnak sikerült az öreg nagyvezért számüzetési helyéül visszahíni és ezt ugy tekintik, mint az orosz befolyás növekedé- sét. — Mascati hir szerint az imam két 18 álgys hadihajót építtetett, 's az egyiket Victoriának, másikat pedig Angliának nevezte, 's meghallván, hogy Victoriának lyánya van, egy 10 álgyst annak nevéül nevezett. Victoria ki- rályné ezért egy drága négy lovas kocsival ajándékozta meg őt, bár nagyon ké- tes: tudja é az imam ott azt használni vagy nem, utak nem léte miatt?